

บทที่ 6

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

จากแนวทางการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขัน ในด้านต่างๆ อันได้แก่ แนวทางการพัฒนาระบบโครงข่ายการสัญจร, แนวทางการพัฒนาพื้นที่ว่างและการใช้ประโยชน์, แนวทางการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำ, แนวทางการพัฒนากลุ่มอาคารล้อมไตรมาส และ แนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของเมือง สามารถแบ่งการดำเนินงานโดยพิจารณาตามพื้นที่ ได้ดังต่อไปนี้

1. งานพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีแดง

บริเวณท่าเรือปิ่นเกล้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตบางพลัด เพื่อเตรียมพื้นที่ก่อสร้างสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน รวมทั้งงานปรับปรุงในส่วนพื้นที่โล่งสาธารณะ ตลอดจนองค์ประกอบโครงการต่างๆ อันได้แก่ ร้านค้า และจุดจอดรถโดยสารขนาดเล็ก (Shuttle Bus)

2. งานปรับปรุงพื้นที่ชุมชนคลองเจ้าครุฑ

งานในส่วนนี้ เจ้าของที่ดินซึ่งเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ ได้แก่ กรมธนารักษ์ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในระยะแรก จะรื้อย้ายเพื่อปรับปรุง จะพิจารณาในส่วนของกลุ่มอาคารที่เกิดขวางเส้นทางการสัญจร โดยระหว่างที่ทำการก่อสร้าง การเคหะแห่งชาติจำเป็นต้องเตรียมพื้นที่รองรับเป็นการชั่วคราว โดยใช้พื้นที่ของอาคารเคหะ ตลิ่งชัน เป็นที่พักอาศัยชั่วคราวระหว่างที่มีการรื้อย้าย และภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จจึงสามารถย้ายเข้ามาอยู่ได้เหมือนเดิม ทั้งนี้โดยให้รูปแบบการจัดรูปที่ดินใหม่ (Land Readjustment) ซึ่งเป็นวิธีการจัดที่ดินและปรับปรุงสิ่งก่อสร้างใหม่ในพื้นที่เดิมให้เป็นระเบียบขึ้น โดยมีองค์กรที่ได้รับความเชื่อถือจากผู้อยู่อาศัยมาช่วยจัดการให้ ทั้งการจัดซื้อที่ดิน การวางผังแบ่งแปลงที่ดิน การจัดหาเงินซื้อที่ดิน การจัดเรื่องผ่อนชำระเงิน ฯลฯ ปัจจุบันการเคหะเป็นผู้ดำเนินการให้ โดยเจรจากับธนาคารอาคารสงเคราะห์ให้ปล่อยเงินกู้ และการเคหะแห่งชาติมีมาตรการอยู่อาศัยและการดำเนินการวางผังและแบ่งแปลงที่ดิน

3. งานปรับปรุงพื้นที่บริเวณชุมชนวัดดาวดึงษาราม

เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้อยู่ในกรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ ดังนั้นมาตรการที่ใช้ในการพัฒนา จึงใช้แนวทางเดียวกันกับงานปรับปรุงพื้นที่ชุมชนคลองเจ้าครุฑ

4.งานพัฒนาพื้นที่โรงเรียนอินทราชัย และพื้นที่ริมน้ำ

งานในส่วนนี้ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากสำนักงานเขตบางพลัด ได้แก่ กรมศิลปากร ซึ่งต้องรับผิดชอบในส่วนของอาคารเก่าริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ดังนั้น การปรับปรุงและพัฒนาในส่วนนี้ ตลอดจนการดูแลและการบริหารงาน เพื่อเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ จึงเป็นหน้าที่ของกรมศิลปากร

นอกจากนี้ งานในส่วนของการปรับปรุงอาคารไม้ สูง 3 ชั้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางชุมชน ตลอดจนพัฒนาพื้นที่ว่างให้เป็นลานกีฬา ให้ใช้งบประมาณจากกองทุนพัฒนาพื้นที่และอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตบางพลัด และหลังจากการปรับปรุงแล้วเสร็จ ทางสำนักงานเขตบางพลัดจักได้มอบหมายให้ทางคณะกรรมการชุมชนดูแลต่อไป

5.การพัฒนาพื้นที่พักอาศัยชุมชนบ้านปูน

งานเวรคืนพื้นที่ริมน้ำเพื่อการพัฒนา หน่วยงานที่รับผิดชอบได้แก่ กรุงเทพมหานคร โดยทำการเวนคืนที่ดินจากเอกชน และประสานความร่วมมือกับการเคหะแห่งชาติ เพื่อจัดหางบประมาณมาก่อสร้างอาคารพักอาศัยในพื้นที่เดิม และเมื่อโครงการแล้วเสร็จ จึงเปิดให้เข้าอยู่ได้ โดยเก็บค่าเช่ารายเดือน ตามอัตราของการเคหะแห่งชาติ

สำหรับงานในส่วนของการจัดสร้างศาลาโรงธรรมแห่งใหม่ ทางสำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ร่วมกับสำนักงานเขตบางพลัด เป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาที่ต่อเนื่องจากโครงการสะพานพระราม 8 ที่ได้กำหนดให้มีพิพิธภัณฑ์บ้านปูนอยู่ใกล้กับชุมชนบ้านปูน ดังนั้นการพิจารณาสร้างศาลาโรงธรรมแห่งใหม่ จะช่วยส่งเสริมคุณค่าของพื้นที่ให้เป็นจุดที่น่าสนใจของพื้นที่ต่อไป

6. งานสร้างทางเดินเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา

ตั้งแต่ท่าเรือปั้นเกล้าถึงท่าเรือวัดดาวดึงษาราม ทางกรุงเทพมหานครเป็นผู้ประสานความร่วมมือกับกรมเจ้าท่า ในการพิจารณาและจัดหางบประมาณเพื่อการก่อสร้าง

7. งานพัฒนาเส้นทางสัญจรริมคลองวัดดาวดึงษาราม คลองบางยี่ขัน และคลองวัดคฤหบดี

เนื่องจากงานในส่วนนี้ เป็นไปในลักษณะของการปรับปรุง และดูแลความเรียบร้อยของเส้นทางสัญจร ดังนั้น การปรับปรุงในส่วนนี้ ทางสำนักงานเขตบางพลัด เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งทางสำนักงานเขตบางพลัดอาจเสนอโครงการที่ให้ชุมชนร่วมกันดูแล และสร้างจิตสำนึกให้แก่ชุมชนในการร่วมมือกันพัฒนา

สรุป ในการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณย่านบางยี่ขัน ให้สามารถเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับการเปลี่ยนที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลถึงชุมชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ ซึ่งพื้นที่บริเวณนี้จัดเป็นพื้นที่พักอาศัยที่มีประวัติมายาวนาน ดังนั้น ในกรอบของการพัฒนา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนา อันได้แก่ การพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาที่เกิดขึ้นของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงอยู่ในกรอบของการร่วมมือระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยพยายามพิจารณาถึงการพัฒนาที่ให้เกิดผลกระทบต่อกระเทือนน้อยที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและส่วนรวม

ภาพที่ 6-1 ตำแหน่งพื้นที่การพัฒนา

ตารางที่ 6-1 ตำแหน่งพื้นที่การพัฒนา

พื้นที่พัฒนา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.งานพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีแดง	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตบางพลัด 2. การรถไฟแห่งประเทศไทย.
2.งานปรับปรุงพื้นที่ชุมชนคลองเจ้าครุฑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรมธนารักษ์ 2. การเคหะแห่งชาติ 3. หน่วยงานด้านการเงิน เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์, ธนาคารออมสิน

พื้นที่พัฒนา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3.งานปรับปรุงพื้นที่บริเวณชุมชน วัดดาวดึงษาราม	1. กรมธนารักษ์ 2. การเคหะแห่งชาติ 3. หน่วยงานด้านการเงิน เช่น ธนาคารอาคาร สงเคราะห์ , ธนาคารออมสิน
4.งานพัฒนาพื้นที่โรงเรียนอินท ราชัย และพื้นที่ริมน้ำ	1. กรมศิลปากร 2. สำนักงานเขตบางพลัด
5.การพัฒนาพื้นที่พักอาศัยชุมชน บ้านปูน	1. กรุงเทพมหานคร 2. กรมเจ้าท่า
6.งานสร้างทางเดินเลียบบแม่น้ำ เจ้าพระยา	1. กรุงเทพมหานคร 2. กรมเจ้าท่า
7.งานพัฒนาเส้นทางสัญจรริม คลองวัดดาวดึงษาราม คลองบางยี่ ขัน และ คลองวัดคฤหบดี	1. สำนักงานเขตบางพลัด 2. คณะกรรมการชุมชนที่เกี่ยวข้อง

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สำหรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขันนี้ จัดเป็นแนวทางการพัฒนาเมืองในลักษณะของภาพรวม เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันมาจากโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการของภาครัฐ เช่น โครงการพระราม 8 และโครงการรถไฟฟ้าใต้ดินส่วนต่อขยาย ดังนั้น ประเด็นหลักที่สำคัญในการวางแนวทางการพัฒนาพื้นที่ศึกษา จึงต้องพิจารณาจากองค์ประกอบดังกล่าว รวมทั้งลักษณะและเอกลักษณ์คุณค่าของพื้นที่ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางที่สามารถทำให้พื้นที่